

Móra Nyúl

A Móra Ferenc Kollégium lapja

XVI. évfolyam

1. (48.) szám

2012. október

Kedves Olvasók!

Idén is szorgoskodik egy helyes kis csapat, hogy azoknak, akik mindenütt ott vannak, legyen eszközük, hogy felidéz-hessék a hónap eseményeit, és azoknak is, akik csak szeretnének mindenütt ott lenni, legyen a kezükben egy beszámoló. Meg úgy egyáltalán, hogy ne csak a hangosbemondóból tudakozódjatok, mi folyik a kollégium falai között.

Láthatjátok, az arculat ebben az évben is megváltozott, a borítóra rajz lágyabb vonalakból áll össze, úgy érzem, picit romantikusabb stílusba csaptunk át. Ez majd a versillusztrációkon is vissza fog tetszeni, hogy a másik kulcsíni apró újjítást említsem.

Egyébként maradtunk, amilyenek voltunk: lendületesek és színesek. Továbbra is igyekszünk olyan témákat tární elé-tek, melyek a kollégiumot, illetve a korosztályunkat érintik, és szorosan kapcsolódnak az egyetemista léthez. Épp ezért számolunk be az elsősök beilleszkedéséről, a szakkollégiumi órákról és a Móra tetejére felszerelt csodás nap-kollektorokról. Nem utolsó sorban pedig Zoli és Zsanett kolibüféjéről, kínálatáról képeket villantunk fel Nektek.

A Marilyn Monroe-kiállítás ugyan már véget ért, de a róla írt beszámolóból sok más egyebet is megtudhattok a széke szépségről, a híres fellibbenő szoknyán kívül. Kicsit utaztatunk is Titeket, egészen körbe Európában, hiszen egy lakó-társatok egy nagy álmát valósította meg a nyáron. Volt, aki álmat valósított, volt, aki pedig egy álmat, és egy előző nyarat folytatott azzal, hogy nyári egyetemre jelentkezett ismét, Olmützbe.

Ezekon kívül azt hiszem, rengeteg ajánlóval, ismertetővel szolgálunk most. Vegyétek a lábatokat a nyakatokba és irány megnézni a retro bútorokkal felszerelt romkocsmákat! Nem csak Pesten találhatóak – még ha ez a szám azokat mutatja is be –, hanem egyre több nyílik Szegeden is, kevésbé borsos árakkal. Ezeknek a feltérképezése majd a követ-kező lap reszortja lesz. Olvassátok el könyvajánlóinkat, szórakoztatok a Művészlélek rovattal, találgassátok a kép-rejtvények megoldásait!

Sok szeretettel ajánlom a tanév első számát, leljétek benne örömeit!

Salamon Dóra

Fotó: Mészáros Zsanett

Móra gólyaszemmel

Megkérdeztük az elsősöket a kollégiumi létről, gólyatáborról, beilleszkedésről.

Milyen szakos vagy?

Habsz Lilla: A Bölcsészeti-tudományi Kar szociológia szakának vagyok az elsőéves hallgatója.

Kovács Dani: Műszaki menedzser szakos vagyok, amit a Mérnöki Kar foglal magába.

Kovács Máté: Programtervező informatikus leszek, ha nagy leszek.

Miért a Mórát választottad? Honnan/kitől hallottál róla?

Dani: A döntés könnyű volt, mivel már nem volt idegen hely számomra a kollégium. Tesóm is a kolesz lakója, és sokat mesélt az itteni életéről. Jobbnál jobb érveket sorakoztatott fel, izgalmas sztorikat mesélt, ezért úgy gondoltam, ennél jobbat keresve sem találnék, és eddig beigazolódni látszik mindez. Másrésztől szüleink is nyugodtabbak, hogy egy helyen tudhatnak bennünket, és ez nekünk is nagy segítség.

Máté: A Mórát azért választottam, mert egy jó barátom ajánlotta, aki már egy éve itt él a kollégium falai között, efféle okokkal alátámasztva: "itt jó a társaság, a kolibulik eszméletlenek, nincs záróra, és hasonlók".

Lilla: Az édesanyám 1978 és 1983 között szintén a Móra lakója volt, és

mondanom sem kell, egyszerűen imádta, és imádja a mai napig. Olyan élményekkel gazdagodott itt, amiket azóta is rendszeresen feleleget. Ennek ellenére számomra nem volt annyira egyértelmű, hogy a Mórát válasszam. Alaposan szemügyre vettem más lehetőségeket is. Ezután döntöttem el, hogy mindenképpen ide szeretnék jönni, és amióta itt lakom, saját magam is tapasztalom, amit eddig csak a madarak csiripeléséből hallottam a városban. Valóban ez a legtökéletesebb kollégium Szegeden. Nemcsak a felszereltség szempontjából, de közösségileg is.

Nem zavart, hogy szakkollégiumi órákon is részt kell venni?

Lilla: Bevallom őszintén, mikor megtudtam, hogy az idei évtől

kezdve szakkollégiumként fog működni a Móra, kicsit megijedtem. Most már tudom, butaság volt, hisz a szakkollégiumi órákon való részvétel csak a javunkat szolgálja, szélesíti a látókörünket és nem utolsó sorban még kredit is jár értük.

Máté: Abszolúte nem zavart a szakkollégium, nem nagy fáradtság 90 percet üldögdélni ott a magasszintűn, és hallgatni/beszélgetni.

Dani: Egyáltalán nem tartom kellemetlenségnek. Időm, mint a tenger, ezért egy-egy szakkollégiumi órát, melyeknek mellesleg rengeteg hasznos mondandójuk van, nem fogok kihagyni.

Ott voltál a kolis gólyatáborban? Ha igen, milyen élményekkel gazdagodtál?

Dani: Sajnos nem tudtam részt venni a koleszos gólyatáborban, de a beilleszkedéssel így sem volt gondom. Voltak ismerősök, barátok, akiknek köszönhetően minden gond nélkül zajlott.

Lilla: Természetesen ott voltam. Egy ilyen eseményt nem lehet kihagyni, mert utána évekig bánná az ember, hogy elszalasztotta. Minden egyes percét élveztem. Hirtelen beleszóppentem egy olyan világba, amiről álmodni se mertem volna korábban. Minden napra el voltunk látva rengeteg programmal, így unatko-

zásra nem maradt idő. Városi feladatok, főzés, sportvetélkedő és szellemi vetélkedő is volt, csak hogy párat említsek. És az esték... Na igen, azok voltak a napok csúcspontjai. Az összes kollégista kint ült a lépcsőn és hajnalig beszélgettünk és iszogattunk. Az is maradandó élmény maradt, mikor egy teljes napig nem volt víz a kollégiumban. Mi annak ellenére is hatalmasat buliztunk, hogy legnagyobb szívfájdalmunkra elmaradt a búcsúest Dzsível.

Máté: A kollégiumi gólyatábor hatalmas volt, és ezúton is szeretnék köszönetet mondani mindenkinek, akinek része volt a szervezésében. Még alig érkeztem meg hétfőn, már kezdődött is a program. A rapidrandi a lépcsőn hasznos volt, mert lehetőségem volt kicsit ismerkedni a többi gólyával és az idősebb kollégistákkal is. Este részt vettünk egy szakos tájékoztatón, majd megkaptuk a fe-

adataink azon részét, amit a gólyatábor végéig kellett teljesíteni. Kedden kezdődött az igazi vetélkedés a sportversenyekkel. A feladatok közt nem volt semmi teljesíthetetlen vagy megalázó, nagyon szórakoztató volt versenyezni és szurkolni a csapattársainknak. Míg mi versengtünk, egy elit különítmény a vacsorával fáradozott, sőt, még egy üdítő sörrikét is kaptunk a vacsora mellé. Szerdán mindenki elég fáradt volt, de az események folytatódtak, így egy gyors ivós verseny után egy városi vetélkedőn vettünk részt. Ez is jó volt, mindenféle feladattal, ahol a járőrök azt láthatták, hogy nem vagyunk normálisak. Mikor visszaértünk a koleszba, jöhetett a csiszolt elmék párbaja, ahol jobbnál jobb filmek címeit kellett az Activity keretein belül kitalálni, amíg egy páran a koleszt formálták meg ételből, illetve verset írtak adott szavak felhasználásával. Összességében a gólyatábor

hatalmas élmény volt, a célnak tökéletesen megfelelt, hiszen megismertük egymást, összeszoktunk, megtudtuk, ki mekkora hülyeségre kapható a közjó érdekében, és a legjobb, hogy tényleg szereztünk pár barátot.

Nehéz volt beleszokni a kollégiumi életbe?

Dani: Kénytelen voltam elindulni az önállósodás-

hoz vezető úton. Egyelőre jól bírom a tempót, de még furcsa, hogy nem „etetnek”, „öltöztetnek”, és nem intézik a dolgaimat. Fel kell nőnöm.

Máté: A koleszos léthez nem volt nehéz hozzászokni. Csak olyan apróságokat kell szem előtt tartani például, hogy mindig fel kell öltözni, és nem minden az enyém a hűtőben.

Lilla: Hazudnék, ha azt mondanám, hogy nem. Nem egyszerű feladat, hiszen alkalmazkodni kell másokhoz és kompromisszumokat kell kötni egymás között. Megszokni, hogy szinte sosem vagy egyedül. Továbbá megtanulni, hogy mindent magadnak kell megcsinálnod. Ugyanakkor kiszakad az ember a családi fészekből, belekóstol az igazi egyetemi életbe. Ha most belegondolok abba, hogy albérletben kéne laknom, akkor minden napom arról szólna, hogy sulis után hazamegyek és ülök egymagam a szobámban. Na, erről itt szó sem lehet! Megannyi programot kínál a kollégium, csak győzzön az ember válogatni. Egy hónap ugyan még nem sok idő, de én már most beleszerettem ebbe az egészbe. Hatalmas buli kollégistának lenni, és aki nem éli ezt át, az sosem tudja meg, mit hagyott ki az életében.

Köszönjük a válaszokat!

Danyi Róbert

Interdiszciplináris „fejtágítás”

Anyagi kultúra, művelődés, szórakozás a középkori Magyarországon

Szeptember 3-7 között voltak felvehetőek a szakkollégiumi kurzusok – idén először a Mórában. A tanulmányaikat most kezdőknek ugyanis a szakos órák mellett kötelezően teljesíteniük kell félévente egy szakkollégiumi előadást (alapvetően a tudományterületükhöz legközelebb eső meghirdetett kurzus keretében). Az elsős hallgatóknak öt kurzus közül volt lehetőségük választani, de az érdeklődő felsőbb évesek számára is nyitottak voltak az órák. Hogy melyik kurzusra is érdemes feljelentkezni, arról a kollégium honlapján kaphatunk tájékoztatást.

„A félév során bemutatjuk a középkor emberének idő- és térfelfogását, a közlekedés középkori állapotát, a Kárpát-medencében élő népek környezetét, lakóterét, anyagi kultúráját. Szót ejtünk az oktatás és művelődés korabeli helyzetéről, a táplálkozás, a viselkedéskultúra és a divat változásairól, betegségekről, a szórakozás lehetséges módjairól. Forrásokra támaszkodva kívánjuk bemutatni a kor emberének világképét, félelmeit, megelevenítve hétköznapijait, tárgyi kultúráját. Felelevenítjük a középkori magyar társadalom periferiáján élő csoportok életét, kultúráját, a társadalmi fegyelmezés módját és eszközeit, valamint a kora újkori

magyarországi boszorkányperek mozgatórugóit, regionális jellemzőit. A kurzus felvételét elsősorban bölcsészhallgatóknak ajánljuk, de szakkollégiumi óráként TTIK-s ÁJTK-s és GTK-s hallgatók számára is érdekes lehet az óra.” – olvashatjuk az „Anyagi kultúra, művelődés, szórakozás a középkori Magyarországon” című kurzus ismertetését a kollégium honlapján, a meghirdetett szakkollégiumi órák között.

Már maga a cím is felkeltheti a szakkollégiumi kurzusokra jelentkezők figyelmét, és az érdeklődést az annotáció (no meg a tematika) csak tovább fokozza. Van itt minden: ég-

Fotó: Apjok Vivien

hajlattörténet, zarándoklatok, öltözködés és divat, a család, a férfi és a nő nemi szerepei, szórakozás, bűn és büntetés... és ez csak néhány címszó a kurzuson hallható megannyi témából. Nem véletlen, hogy az órára nemcsak a bölcsész, hanem a más tudományterületen tanuló hallgatókat is várják.

Emellett, ha megnézzük, ki is tartja a hosszú, ámde érdekességeket rejtő címmel megáldott kurzust, ismerős névvel találkozhatunk. Ugyanis kollégiumi tanárunk, Kovács Attila jegyzi oktatóként az órát – most a vele készült beszélgetésemet olvashatjátok.

A kollégisták nagy része csak kollégiumi tanárként ismer, nem tudja, hogy órákat is tartasz. Mióta foglalkozol ezzel, hol, milyen órákat tartottál?

2000-től tartottam kurzusokat a Márton Áron Szakkollégiumban. Ez részben népességtörténet volt, részben pedig köztörténet. Tanítás közben jöttem rá, hogy célszerűbb lenne tematizálni és művelődéstörténeti alapra helyezni az anyagokat, azért, mert ez akkor még hiánycikknek tűnt az egyetemen középkori és kora újkori vonatkozásban. Izgalmasabb ugyanis, ha nemcsak köztörténeti oldalról, hanem művelődéstörténeti szemszögből is tanulmányozzuk a témaköröket, jobban felkelti a hallgatók érdeklődését.

Olyan 2005-2006 körül indítottam el az *Életmód, anyagi kultúra* c. kurzust, melynek utódját most is tartom. Körülbelül húsz téma van, amelyből tíz-tizenkettőt választok ki egy aktuális félévre, és ezeket lehet variálni.

Az anyagi kultúrának két része van: egy a középkor-kora újkorral foglalkozik, a másik pedig a 18. századtól nagyjából a 20. század első harmadáig tart. Annyi előnye van, hogy ugyanazokat a témákat két korban tárgyaljuk, és így végig tudunk menni a magyar történelmen, a honfoglalástól Trianonig. A hasznossága az, hogy egy ívet lehet rajzolni két félév alatt. Vannak olyan témák, melyek kevésbé ismertek a hallgatók számára, érdekes témák, ezeket állandóan variálom, és a témákon belül is bővítem az ismereteimet. Már ki van kísérletezve a kurzus, így látom, hogy melyek a jobban befogadható témák, melyek kevésbé. Az sem mindegy, hogy kiknek tartom ezt az órát.

Igen, azt tudom, hogy korábban is tartottál már csak néprajzosoknak ilyen témájú órát... De a szakkollégiumi előadást felvették magyarosok, anglisztikát hallgatók is...

Igen, az az érdekes, hogy a néprajzosoknak szemináriumot tartottam. Nekik óráról órára sokat kell olvasniuk,

így alapvetően előismerettel érkező hallgatók jönnek a kurzusra. A kiadott forrásokat megbeszéljük, vitatkozunk vagy a szakirodalmi vitákat beszéljük meg. A néprajzosok órája

alapvetően forráscentrikus, így teljesen más jellegű, mint a szakkollégiumi óra, amely kicsit populárisabb, könnyebben emészthető. Abból kell kiindulnunk, hogy eltérő előképzettségű hallgatók ülnek be az órára. Azért is sokkal nehezebb egy szakkollégiumi órát tartani, mert ott alkalmazkodni kell minden csoporthoz: a régészek komoly előismeretekkel rendelkeznek, mélyebben tanulhatták az adott anyagot, míg más bölcsészek vagy a TTIK-sok mindent újként hallanak. Így megtalálni azt a köztes állapotot, hogy amit leadok, az a régész számára is hasznos legyen, és szakmailag is nyújtson valamit, de a bölcsészek, TTIK-sok is be tudják fogadni, és érthető legyen számukra, az az igazán nehéz feladat.

És ezt a nehézséget hogyan próbálad megoldani?

Úgy, hogy szóra-koztatóbb, könynyedebb stílusú

témákat választok, de az adott témán belül igyekszem a legfrissebb szakirodalmat felhasználni, érthetővé tenni mindenki számára. Korszerű, de mégis jól hasznosítható tudást próbálok közvetíteni, és ez a korszerűség az amúgy képzetlenebb régészeknek is hasznos lehet. Ezt a ketősséget szeretném megvalósítani.

Említetted, hogy korábban többféle kurzust is tartottál. Miért éppen ez került a szakkollégiumi órák listájára?

A Márton Áronban azt láttam, hogy a 12 karról jöttek hallgatók, nekik nyilván nagyon vegyes volt az érdeklődésük. Ennek a kurzusnak a tematikája pedig lehetőséget nyújt arra, hogy a különböző érdeklődési területtel rendelkezők is megtalálják a számukra legkedvesebb témákat. Ez egy valóban általánosan művelő kurzus, ezt akartam megvalósítani. Széles tematikát dolgoz fel, de az adott területeken belül a legkorszerűbb irodalmakat használja föl.

Lesz ennek folytatása?

Úgy van ennek igazán értelme, ha a középkort, kora újkort folytatjuk az

Fotók: Apjok Vivien

újjal, és így meglesz az íve a do-
lognak. Így ugyanazonon a témákon
végigmehetünk, és összehasonlíthat-
juk, hogy koronként mik voltak az
eltérések. A 11. századtól a 20. szá-
zad első harmadáig tekintjük át az
orvostudomány fejlődését, a táplál-
kozás változásait, a szórakozás,

sport és társasjátékok világát, az öl-
tözködés, divat témaköreit is. Érde-
mes folytatni a kurzust, hiszen így
fognak összeérni a szálak, így érthe-
tőek meg teljesen a témakörök. Van-
nak olyan egységek, melyeket úgy
hagyunk nyitva, hogy kívánja is a
folytatást. Aztán vannak olyanok is,

amelyekből egy egész félévnyi
anyag van, külön kurzusokat is meg-
érne egy-egy téma. Ha van rá igény,
kedv, és úgy tűnik, hogy van benne
perspektíva, akkor akár féléves kur-
zusokat is lehet tartani ezekből.

Ujász Dió

A kilencedik művészet – képregény-poétika

**Szakkollégium lettünk. Igen, ez még rémlik. Ez azzal jár, hogy az elsőéveseknek kötelezően látogatniuk kell bizonyos szakkollégiumi órákat. Igen, igen, még ez is de-
reng. De pontosan hogy is van ez?**

Most, hogy a Móra szakkollégium lett, különböző kurzusokat hirdethetett meg az elsőévesek – és az érdeklődő idősebbek – számára. Ezeket az ETR-ben is felvehettük; kreditet érnek, pont úgy, mint az egyetemi óráink.

Ilyen szakkollégiumi kurzus *A kilencedik művészet* – vagyis a *képregény-poétika* is, melyet Mikola Gyöngyi tanárnő tart.

Az órák minden hétfőn este hatkor kezdődnek és fél nyolcig tartanak – a folyóirat-olvasóban. Ekkor beleásunk magunkat a képregény-művészet történetébe és egyes darabok elemzésébe.

Mi az, ami elsőként beugrik, ha a képregényekre gondolunk? *Garfield*, a túlsúlyos, narancssárga, hétfőt utáló macska. Esetleg a *Marvel* szuperhősei, Donald kacska, Snoopy...

A legtöbben nem is gondolnánk, hogy a képregény egy ugyanolyan művészet, mint a fotográfia vagy a filmkészítés. Nem csak a már említettekhez hasonló szórakoztató képsorok léteznek, hanem igazán komoly, valóban művészi értékű darabok is.

Az elmúlt órákon szó esett a dél-szláv underground képregényekről, a képregény-rajzolás kialakulásáról és az első igazán híres karakterről, a *Yellow Kid*ről is. Az ő figurája volt ugyanis az első, amivel különböző

termékeket reklámoztak, ő volt az, akinek a kalandjait először követte figyelemmel az olvasóközönség. A kurzuson megismerkedtünk Scott McCloud: *A képregény felfedezése* című művével is, mely képregényes formában mutatja be a képregény történetét.

És ez csak a jéghegy csúcsa! Sok más érdekesség is elhangzik minden alkalommal, így a kötelező szakkollégiumi órát valami olyasmivel tölthetjük el, ami valóban leköti a figyelmünket.

Dudás Renáta

Napelemekkel a Zöld jövőért

Szeptemberben visszaköltöztem, és rögtön meglepetés fogadott, hiszen nagy munkálatok zajlottak a kollégium tetőszerkezetén. Kérdeztem is, hogy mi folyik itt – azt a választ kaptam, hogy napelemeket szerelnek fel éppen. Gondoltam, utánakérdezek, hogyan is jöhetett ez létre.

Szerencsére segítségemre volt maga az energetikus, Könnye Csaba (ezúton is köszönöm az idejét), aki ennek a projektnek a létrejöttében nagy szerepet vállalt. Az ő elmondása és kis böngészés után az SzTE honlapján már sokkal tájékozottabb lettem.

Az egyetem Európai Unió pályázatot nyert el, melynek az összege 624 998 750 Ft, ehhez nem társul önerő. Ha ezt az összeget az egyetemnek kellett volna kifizetnie, akkor 13 évnek kellene eltelnie, míg megtérül az ára. A Móra Ferenc Kollé-

Fotó: Simon Anikó

gium számára havi szinten ez közel 200 000 Ft megtakarítást jelent, ami – valljuk be – nem kevés összeg. Összesen 2754 napelemet telepítenek 24 épületre, ezek egyike a mi kollégiumunk is, sőt azok közé tartozunk, akik a legtöbb napelemet kap-

ták. Ezt két éves hosszas munka előzi meg, sok tervezés és mérés. Jelenleg nyolc épület van készen, és további öt helyen már folynak a munkálatok.

Az SzTE évi energiaköltsége közel 3 milliárd forintba tehető, így minden olyan fejlesztésre szükség van, ami hozzájárul ahhoz, hogy ezt az összeget redukálni tudják. Nem elhanyagolható, hogy csökken a szén-dioxid kibocsátás is. Természetesen több fejlesztési tervet szeretnének még megvalósítani, reméljük ehhez is lesznek elegendő források.

15 év garancia társul ehhez a berendezéshez, ami azt jelenti, hogy bármilyen meghibásodás vagy csere esetén a kollégiumnak nem jelent plusz költséget. Beépítésüket tekintve fix napelemekről beszélünk, melyeket ipari alpinisták szereltek

fel. Ezzel a jelenséggel minden nap találkozom, hiszen fent lakom az 5. emeleten: már korán reggel nekilátok a munkának. A szereléshez kapcsolódó zajok és hangos léptek moraja jelezte, hogy reggel van, ideje sietni a korai órákra.

A működés azon az elven alapul, hogy a napelemek segítségével nyert energiát visszatáplálják az elektromos hálózatba, ahonnan később azt vételezhetik. Teljesen automatizált a rendszer: ha nálunk fellép egy esetleges áramszünet, akkor természetesen a balesetek elkerülése végett, életvédelmi szempontból a napele-

mek általi áramszolgáltatás leáll. Majd miután vége van az áramszünetnek, a rendszer újraindul. Nem csak környezetkímélő, hanem könnyen is kezelhető a berendezés.

Számunkra csak előnye van. Remélem, sok ilyen jellegű pályázatot hirdetnek

még meg, és el is nyerjük azt, ezáltal sok terv és fejlesztés valósulhat meg. A világ állandóan változik, minden lehetőséget meg kell ragadni, hogy lépést tudjunk tartani.

Vidoványecz Éva

Fotók: Mészáros Zsanett

A „Mi” Marilyn Monroe-nk

A Reök-palotában július 20-tól szeptember 23-ig volt megtekinthető Marilyn Monroe (született Norma Jeane Mortenson) személyes tárgyaiból és filmes relikviáiból álló kiállítás. A német magángyűjtő és „fanatikus”, Ted Stampfer több mint 700 darabos kollekciót, többek közt ruhákat, kiegészítőket, vintage-fotókat, filmes és a kortársak visszaemlékezéseit tartalmazó dokumentumokat tett közkinccsé. A tárlat (és ezzel együtt cikkem) célja nem egy 20. századi, szőke szexszimbólum istenítése volt, hanem sokkal inkább a mögötte meghúzódó „hétköznapi nő” életének bemutatása.

Az első fotókon a nevelőszülőkhöz adott Norma Jeane még szégyenlős kislányként néz a kamerába, nem is sejtve, hogy körülbelül két évtized múlva, ruháitól megválva a Playboy első címlaplánya lesz. A céltudatos lány – menekülve a családi fészekből – 16 évesen férjhez ment. Négy évvel később, 1948-ban, filmes karrierje hajnalán haját szőkére festi, és felveszi azt a nevet, amit mind a mai napig milliók ismernek.

Hogy milyen nő is volt Marilyn Monroe? Egy kifinomult ízlésű nő, aki nem szedte ki a hajcsavaróban ragadt hajtincseket. Egy szexszimbólum, akinek bőröndjébe a mai nő egy hétvégi kiruccanásnyi ruhát nem tudna bepakolni. Egy fotómodell, aki néha letört körmökkel, lepattogzott körömlakkal és elcsúszott rúzzsal pózolt a kamerák előtt. Egy sikeres színésznő, akinek egy fehér háromnegyedes pamutnadrág volt a kedvenc ruhadarabja. Egy „istennő”, akinek a ruhadarabjain „látható elszíneződések a mítosz

mögött rejlő embert sejtetik”. Egy nő, aki mert nem tökéletes nőnek lenni. Ha az Ő szavaival szeretnék élni: „Nem zavar, hogy férfivilágban élek. Egészen addig nem, amíg nő lehetek benne.”

Márpedig férfiakból nem volt hiány az élete során. Első házasságát további kettő követte, Joe DiMaggio, híres baseball-játékos után az író, Arthur Millert érte a szerencse, hogy Mr. Monroe-ként bevonulhatott a történelembe, de állítólag viszonyt folytatott John F. Kennedyyel, és annak öccsével is. Sikertelen házasságai, nagy port kavart viszonyai, botrányos magánélete ellenére „Hollywood's Golden Girl-je” sosem leplezte szexualitását. Marilyn szerint egy nő nem gyöngysort viselve néz ki jól az ágyban, hanem sokkal inkább Chanel N°5-öt hordva.

A kiállítás során kiderült, hogy Marilyn nem egy buta, szőke színésznőcske volt, hanem művelt és tájékozott nő. Magánkönyvtárából kitűnik, hogy érdekelte a politika, a kommunizmus, rajongott a mexikói kultúráért. Sajnos ezzel szemben a filmipar nem látott benne mást, mint egy

aranytojást tojó szexszimbólumot. Nem állítok valótlant, ha azt mondom: Marilyn Monroe neve összeforrt a metrószellőzőnél fellibbenő fehér szoknyával.

A közönség imádatát mi sem bizonyítja jobban, hogy elnyerte a „világ legkedveltebb színésznője” Golden Globe-díjat. Számtalan rajongói levelet kapott a világ minden tájáról: Spanyolországból, Finnországból, Ausztráliából, Argentínából, Indonéziából és még Irakból is, amelyekben férfiak és nők (főként az erősebbik nem képviselői) fejezték ki csodálatukat a színésznő iránt. A meg szállottság egyes esetekben akkora

méretet öltött, hogy egy alkalommal a 20th Fox Studio Cafe de Paris éttermének egyik alkalmazottja ellopta azokat a tányérokat, amelyekből Monroe az aznap esti fogadáson evett. Azonban Marilyn Monroe hiába próbálkozott, sem a közönség, sem a szakma nem akart a csini pofi mögé látni, és nem akarta észrevenni a hús-vér embert a szexszimbólum-imázs mögött.

Ahogy senki, úgy „szupersztárunk” sem élt problémamentes életet. A kiállítóterem falára felfüggesztett sárga számlákról ugyan visszaköszön Marilyn Monroe gazdagsága, de ezzel egy időben ko-

moly alkoholproblémája is. Nem vetette meg az italt – mint mi se oly sokan –, csupán Ő a néhány árkategóriával magasabb Dom Perignon pezsgőt döntötte le a torkán feszültségoldásként.

Mindent összevetve úgy vélem, rendkívül érdemes volt ellátogatni a kiállításra. A magángyűjtő célt ért, hiszen megmutatta Marilyn Monroe igazi valóját, bepillantást engedett a szőke szexszimbólum mindennapjaiba és felfedte annak a „Norma Jeane Mortenson arcát”, akinek nemcsak a filmjeire, de a tetetésére is belépő kellett.

Miután végignéztem a tárlatot, és a szomszédos szobában gyönyörködtem Gulyás Gyula műveiben, már csak két kérdésem volt. Hogyan lehetséges, hogy az a nő, aki július végén új, számára sokkal előnyösebb szerződést ír alá a filmstúdióval; az, aki újra házasodni készül, és már megrendelte az esküvői ruháját; az, aki júniusban házat vesz, és azt teljesen felújíttatja, nos, az a nő 1962. augusztus 5-én miért vet véget életének? És vajon a szája sarkában lévő anyajegy valódi volt?

Leber Dina

Eurotrip ...és akkor nyakamba vettem Európát...

Nem mindenki olyan szerencsés vagy kitartó, hogy egyedül bejárhasa Nyugat-Európát. Vagy legalábbis egy részét. Én a szerencsémben nem bíztam, inkább áldozatokat hoztam azért, hogy egy álmom valóra válhasson. Egy zöldfülű számára nem kis szervezést jelent az út megtervezése, főként, ha nem bővelkedik anyagiakban és a szeptemberi megélhetése is belefolyik. De hát mégiscsak egyszer élünk...!

Történt tehát, hogy augusztus huszadikán, Budapest Keleti pályaudvarról reggel hat óra öt perckor kigördült nemzetközi gyorsunk. Utazásom első állomását pedig mindössze 11 óra utazás után már meg is csodálhattam volna, ha lett volna erőm és kedvem, de inkább úgy döntöttem, hogy couchsurfinges vendéglátóm, a brassói születésű, hálózatépítő Ádám lakását szeretném minél előbb feltérképezni. Egy idegen ország idegen városában sem kell aggodnia a turistáknak, német nyelvterületen beszélnek angolul, és segítőkészek az emberek, még ha nem is mindig igazítanak helyesen útba.

Couchsurfingelésnél fontos, hogy körültekintően járjunk el, figyeljük a vendéglátók aktivitását, megbízhatóságát. Minél több embernek írjunk egy-egy városba, lehetőleg 2-3 héttel

korábban, akkor van a legnagyobb esélyünk. Egy-két nappal korábban lehetőségünk van ún. „emergency”, magyarul vészhelyzet csoportba írni, de ehhez előbb be is kell lépniünk abba. Ezzel is növeljük esélyünket egy esetleges „kanapé” kölcsönvételére.

Ádám kanapéja igen kedvesen hívatott az esti vacsora, sör és kellemes beszélgetés után, a 11 órás út pedig igencsak lefárasztott, tehát elfogadtam csábító meghívását, hogy másnap újult erővel indulhassak tovább Genfbe, majd Lyonba, ahova a szállásom csak reggel vált egyértelművé.

Miután bejártam Zürich belvárosát, a kényelem és biztonság érzése fogott el a Genf felé rohanó vonat emeletén, ahol kellemes társalgásba

fogtam egy kedves, svájci születésű, de Kínában felnövő diplomata lányával, aki épp Hollandiába tartott...

Genf csodaszép város, csak sajnos idő hiányában egy gyors városnézésre jutott időm, így a híres Genfitó megcsodálása után rohanhattam is a vonatom után. Korán elértük a francia határt, ahol irataink ellenőrzése után megpillanthattuk az első hegyvidéki apró francia házakat. Szinte éreztem a levegőben a francia sajtok illatát, miután szőlőhegyeiken megpillantottam a ragyogó nap-sütést.

Lyonba késő délután érkeztem, de bőven volt még időm, hiszen nyolcra ígérte magát kedves vendéglátóm, Sophie, így elcsodálkozhattam a pályaudvar tövében fekvő apró New Yorkon, melynek épületei végtelenül meredtek az égbe. Egy kis kaland után megtaláltam a házat, csodaszép, apró gyufásskatulya a többi gyufásskatulya között, mint egy kétszintes lakóház, amit az oldalára állítottak. Sajnos couchsurfingelésnél bizony bármi közbejöhethet, nálam a kétórás várakozás és a szakadó eső...

Hatalmas hátizsákkal mekirugaszkodtam hát, hogy elérjem az első kocsmát, ahol pozitívan csalódhattam a franciákban. A multikulturalitás kellemes zöngéje ért el

hozzám, illetve „pulttársaim” kedves érdeklődése, akik, bár keveset beszéltek, de mégis megcáfolták a „franciák soha nem beszélnek angolul” elcsépezt frázisát. Vigyázzunk, hogy mit rendelünk, mert egy fél literes ásványvízért is bizony majd' ezer forintot is elkérnek egy nem túl menő helyen! Franciaország a régió egyik legdrágább országa, ne itt vásároljunk be, ha azt máshol is megtehetjük! Lyon csodái közül az apró, néhol sikátorszerű utak, valamint a törpe emeletes házak shakespeare-i hangulata, a Saône kanyarulatában katonásan álló újkori házak, illetve a lyoni hegy tetején elterülő – görögöktől származó, de rómaiak által épített – színház maradtak meg leginkább emlékezetemben.

A francia gőg a pályaudvaron csapott meg először... Kedves pénztárosom reagálása az egyetlen, turisták által feltett kérdésre (English?) egyértelmű és konzekvens elutasítás volt, maradt tehát a nemzetközi mutogatós-leírós nyelv.

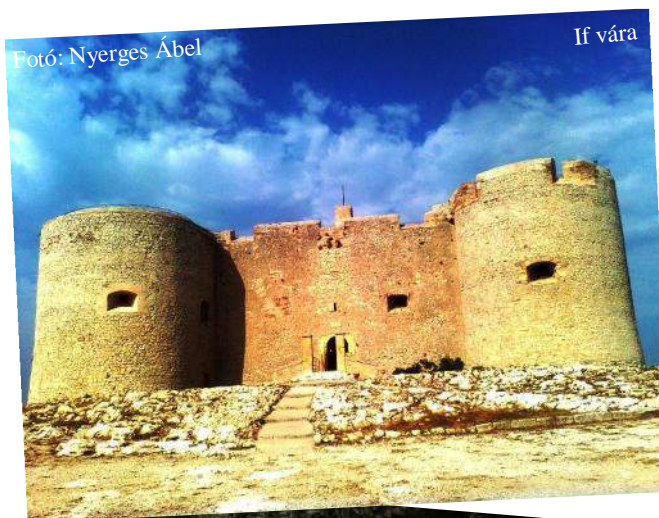
Marseille felé a híres TGV szárnyai alatt haladtunk úti célunk felé. A multikulturalitás ezúttal sem maradt el, vendéglátóm nemzeti sokszínűségét sokszor én sem tudtam követni, de kedvessége és szociabilitása kárpótolt. Másnap nyakamba vettem a várost és Monte Cristo grófjának raboskodásának színhelyétől kezdve a Természettudományi Múzeumon keresztül (nemzetközi diákkal mind-

kettőt ingyen!) egészen a csodaszép óvárosig, illetve kikötőig szinte mindent megcsodáltam.

V i v a
E s p a ñ a !

Utazásom középső szakaszában Barcelonában és Madridban töltöttem közel egy hetet. Barcelona hangulata igazán megérintett, katalán vendéglátómtól, Mariától Katalónia egy szeletét vehettem magamhoz, szinte mindenhova elfuvarozott. Nekem nem a barcelonai jelkép, a Sagrada Familia tetszett a legjobban, hanem a Park Güell, ahol Gaudí mozaikkal kirakott kőpadjai terülnek el a park teraszán.

A Barcelona-Madrid közötti 600 km-es útvonalat röpké 2 óra 45 perc alatt teljesítette az igazán színvonalas AVE, a TGV spanyol mása. Madridban végre tíz év után újra találkozhattam rokonaimmal, akik rendkívüli vendégszeretettel fogadtak. Madrid monumentalitása a historizmust juttatta eszembe, hatalmas terei, erősen díszített épületei Spa-

nyolország egykori dicsőségét tükrözték. A Prado emléke örökre megmarad, a kolosszális múzeum felbecsülhetetlen értékű képekkel rendelkezik, például Velázquez, Goya, Tiziano és társainak festményei méltán hirdetik Madrid múzeumának dicsőségét. Bosch Gyönyörök kertjénél ragadhatott el a katarzis, bár csak a félórás ámulatra emlékszem a kép csodálata közben, mely négy évszázadal előzte meg a következő szürrealista zseni, Dalí művészetét.

Útban hazafelé beugrottam még Lyonba, hogy e csodás város film-múzeumában is látogatást tegyek,

majd másnap Németország felé indultam. Útközben bekukkantottam Strasbourgba, amely a történelem folyamán kézzől kézre járt Franciaország és Németország között. Strasbourg csodaszép, folyókkal és hidakkal teli város, büszkén hirdeti egykori gazdasági pozícióját. A hatalmas fagerendás nagypolgári és nemesi házak mellett a híres homokkőből épült katedrális jelképezi a várost.

Heidelberget azonban híres egyeteme tette világszerte ismertté, melynek régi épülete a mai napig megtekinthető az újabb egyetemi épületek mellett. Nemcsak az egyetemet érdemes szemügyre venni, hiszen a város egy csodaszép völgyben helyezkedik el, az érdeklőt azonban a

Strasbourg-i katedrális

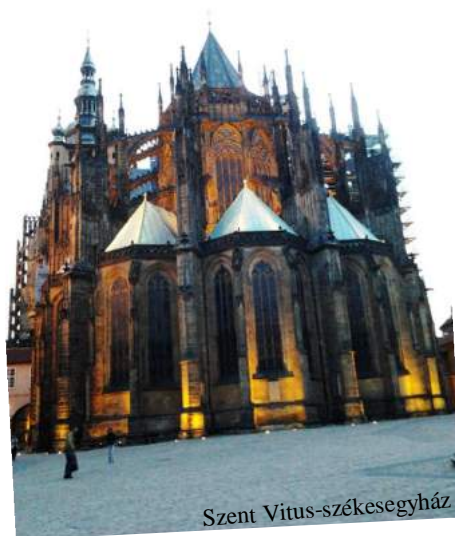
felette elhelyezkedő várromokról érjük el. Esőben talán nem olyan szép, de így is bámulatos...

Nürnberg a legtöbb turistának a náci korszakot juttatja eszébe. Valóban, itt zajlott le a nürnbergi per, viszont a nürnbergi vár inkább az újkor történelmét szállítja a látogatók felé. Sokszor a Habsburg uralkodók tartózkodási helyéül szolgált, így a vár épületeinek zsalui a mai napig az osztrák zászló színeiben pompáznak.

Prágát szeptember 2-án értem el. Már régóta szerepelt terveim között, és csak a véletlennek köszönhető, hogy itt kötöttem ki, az úttervemben ugyanis eredetileg nem szerepelt, de talán így volt a legjobb. Prágát nem kell bemutatni, egy hatalmas történelmi város, amihez nem elég egy nap. Nekem viszont csak ennyi volt, az anyagiaknak és az egyetemnek köszönhetően. A leglényegesebb látványosságokra azonban így is sort kerítet-

Fotók: Nyerges Ábel

Szent Vitus-székesegyház

tem, megtekintve a Károly-hidat, a várat, az óváros főterét és a városkaput. Utam második hostelében nem sokan maradtunk így szeptemberben, kedves török szobatársakat kaptam, az estét pedig prágai sörök társaságában töltöttük. Másnap indultam haza, és, hogy ne

teljen eseménytelenül ez a nap sem, Brnóban is tettem egy kis körutat, de ez már csak egy kis levezetés volt.

Elégé elfáradtam ez alatt a tizenöt nap alatt, de mégiscsak láttam öt országot és tizenegy várost. Csodaszépeket. Mindenhonnan eltettem egy emléket, hogy ha egyszer visszatérek, a nosztalgia kellemes érzésével integessünk újra egymásnak.

See you soon, Europa!

Nyerges Ábel

Multikulti

Egy alagsori kis helységben ücsörögök a kollégiumban. Az ablakpárkánynak dőlve egy langaléta lengyel srác hallgatja, ahogy társai zenélnek. Gyanítom, ő lenne az énekes, ha a spanyol zongoristának jobban menne a játék. De nem megy. A zongorát Eiichi, egy már korosabb japán férfi kíséri kürtön.

Eiichi az olműtzi egyetem örök vizsztatérője, a nagy reklámarc. Különös küzdelem az övé. Már ötödik éve, hogy részt vesz a nyári kurzuson és folyamatosan az ötös csoportba kerül. Intermediate. De Eiichi nem olyan, aki egykönnyen feladja. Most is érthetetlen szavakat dünyög magában, miközben a spanyol továbbra is a kottával küzd. Talán ezzel biztatja magát: „Semmi gond öregfiú, majd csak összeszedi magát ez a spanyol.” Hagyjuk is hát Eiichit türelmesen várakozni és irányítsuk kissé figyelmünket Piotra.

Piotr, a lengyel fiú, aki várakozással ellentétben továbbra sem

énekel. Pedig tudom róla, hogy komolyzenei pályára tör, sőt talán színeszire is. Miért nem kapcsolódik be végre a zenélésbe? De nem csak ez ködös vele kapcsolatban. Ugyanilyen elgondolkoztató az is, miért kezd egy lengyel csehül tanulni. Bár biztos jó indoka van rá. Körülbelül olyan különös ezt hallani, mint azt, amikor a bosnyák csoporttársam kifejti, azért kezdett csehül tanulni, mert az könnyű. Hogy oda ne rohanjak!

Ülök a földön, lábamat egy összecsavart szőnyegen nyugtatva, hátamat a falnak vetve. A sarokban egy halom ágynemű felpolcolva a plafonig, a plafonról ócska lámpák lógnak. A szedett-vetett zenekar játéka tökéletesen illik a berendezéshez. Mondaná az, aki jártas a zenében. De én, mint laikus, élvezek minden itt töltött pillanatot.

Egy hónapra jöttem. Ők is. Olyan hely és olyan szituáció ez, ahol az ember minden pillanat súlyát hatványozottan érzi. Minden egyes pillanattal rövidül az az idő, amit együtt tölthetünk. Alig, hogy megismerjük egymást, el is kell válnunk. Ahogy itt ülök és elnézem őket, biz-

Olmütz

tosan tudom, hogy ez egy vissza nem térő alkalom.

Csodálatos kompozíció ők így hárman. A japán hirtelen maga elé kapja a mellette álló szemetest, hangszeréből vagy pohárnyi nyálat csorgat bele, majd folytatják a zenélést. A lengyel srác még mindig némán áll az ablakban. Tratatatatata-pamm-pamm-pamm és így tovább. A japán kürtje szörcsögő hanggal kíséri a zeneszót.

Arra gondolok, hogy mind külföldiek vagyunk itt, ezerféle kultúrát vegyítünk össze egy hónapon keresztül. Hihetetlen multikutli légkör ez és fantasztikus, hogy átélhetem. Még akkor is, ha a lengyel srác továbbra sem énekel.

Heltai Sára

Fotók: Heltai Sára

Romosak, romlottak, romantikusak:

A romkocsmák

Sokszínű, eklektikus egyveleg, ütött-kopott, de trendi bútorok, lampionos kerthelyiség, szemet gyönyörködtető dizájn vagy használt, kidobásra szánt holmik kupaca, aranyárú italok, lebontásra váró vagy éppen attól megmentett épület.

Hogy kinek mi jut eszébe a romkocsmákról, az egyénenként változik, hiszen az, hogy szeretjük vagy utáljuk őket, csak ránk tartozik. Viszont az egyre növekvő népszerűségük szembeötlő, egyszerűen nem tudunk elmenni mellettük. Nem is tesszük. Első alkalommal a fővárosi romkocsmák közül szemezgetünk néhányat, majd a következő *Nyúzban* a vidéki társaikba invitálunk Benneteket. Baráti beszámolók és jó tanácsok, személyes élmények, valamint netes források inspiráltak minket.

Tündérgyár –

A bringaparadicsom

A IX. kerületi Tündérgyár, becsületes nevén a Tündér Összeszerelő Üzem a bringások barátjaként vonult be a köztudatba. A már-már alapvetőnek számító biciklitároló mellett, szervizpumpával, szerszámokkal és hozzáértő, segítőkész személyzettel várják a „betekerő” látogatókat. A tündéri romkocsmák három részleggel áll

a vendégek szolgálatára: a presszóban ücsörögni, beszélgetni lehet, a gyárudvaron napozni és friss levegőn sörözni, a hangárban pedig filmvetítéseken, zenés-táncos mulatságokon, koncerteken részt venni.

Az említett vendéglátóipari egység többek között időszakos kiállításokkal, akusztikus koncertekkel és online is elérhető talált tárgyak osztályával várja az érdeklődőket. A romkocsmáknál megszokott középkategóriás áron kínálják eszem-iszom portékáikat, viszont a rendezvények többségét igyekeznek ingyenesen vagy minimális belépő mellett megrendezni. Pluszpont jár a terembérlési lehetőségért, kaució asztalfoglalásért és a kulturált illemhelyekért.

Grandio Bár – A legdzsungelsebb romkocsmák avagy a „legromkocsmásabb” dzsungel

Grandio. Gran. Dió. A Nagy Diófa (!) utcai romkocsmák-komplexum megér egy misét. Némi betekintést mindenképp. Kedvcsináló kocsmatúránk második állomásán egy összetett helyszínre kalauzolunk el Benneteket. Az utcafrontról a kapualjon át besétálva egy budapesti dzsungelben találjuk magunkat. Ha már beteltünk a látvánnyal, amit az ecetfák, leanderek és az egyéb „zöldegek” képe szolgáltat, rögtön észrevesszük a növényzetben megbúvó színes asztal-

kákat, ülőalkalmatosságokat. A gondosan elszeparált padok, székek után az épületre esik pillantásunk, ugyanis egy belső udvarba érkeztünk, ami tulajdonképpen a romos, gangos társasház szíve. Az emeleten „party hostel” működik, ami telítettségétől és pénztárcánk vastagságától függetlenül bármikor megtekinthető, kipróbálható.

A Grandio közönsége eléggé sokszínű, főleg a művészlélek fiatalok és az Erasmusos diákok keresik a társaságát. Dekorációjánál megemlítendő az óriás répaszobor, a hatalmas cseresznyék és a maszkok, szárnyasoroszlán-alkotások, plüssállatok sokasága. Pingpongasztal, diszkógömb és zebra mintás, plüsskeretes tükör is várja a betérőket. Gyenge pontjaként a hétvégenkénti tömeget és az átlagnál, a romkocsmáknál már megszokott árnál picit magasabb költségeket említik. Egy próbát mindenesetre mindenképp megér.

Instant – Az elvarázsolt labirintus

6 bárpult, 2 nyitott kert, 3 diszkó: ez a VI. kerületben fekvő Instant számismisztikája. Fellelhetőek itt kiállításkok, sok-sok zene és ingyenes programok is. A lélegzetelállító installáció sem utolsó, az európai fővárosok színvonalát idézi. Az Instant friss, fiatalos, megújult: 2012 nyarán ugyanis egy jelentős átalakításon, felújításon esett át, melynek következtében egy „igazi, kacskaringós szürreál-barokk-tobzódás” jött létre, ahogy olvasható egy kritikában. „Vaddiszkó”, plafonról lecsüngő nyuszi sereglet, kottarészlet, alkoholisáló és zenélő állatok skicce, nyúltámadásban megsebesült páncélos lovag és világító pillangók hada jelenik meg a szem előtt. Minden szoba, minden helyiség más-más hangulattal csábítja magába a látogatókat, akik majd minden este eleget tesznek az Instant vonzásának: munkanaptól, hétvégétől függetlenül elözönlik az épületet.

Púder Bárszínház – Kultúr- vagy romkocsmá? Mindkettő!

Ahogy a neve is indukálja, a Púder Bárszínház a kultúra és a vendég-

látóipari-szórakozás metszéspontja. Falai között megjelenik a zene, a képzőművészet, de irodalmi esteknek és színjátszásnak is egyaránt helyet ad. A Púder több helyen inkább a kultúrkocsmák kategóriájába sorolva szerepel, de romkocsmaként is nagyszerűen remekel: az ezerszínű mennyezet, a hatalmas fémgyík, az egymásba futó világítótestek mind-mind a hely szürrealitását hangoztatják. A különféle szobrok és montázsok is a csoda részét képezik, mely már az utcafrontól is árulkodik: hatalmas üveglakok mögött, a kirakatban is helyet lehet foglalni.

A Púder rendszeres programjai között megemlíthető a Prózarázás, a Mesebeszéd, vagyis a „gyerekvers-trendek” műsor száma vagy éppen a Fúzió DJ-k gyakori fellépése. A bárszínház hétköznaponként igényes menükínálattal, esténként pedig a nagyvilág konyháinak remekeivel is várja az ínyenceket. Érdemes kipróbálni, érdemes betérni, a Púder nem kenődik el, nem lesz tőle maszatos az arc: maximum a nevetés, a szórakozottság vagy a jóllakottság tud csorbát ejteni rajta.

Sufni G'ART'N – Mert élni Sufni kell!

A VII. kerületi romkocsmák a Sufni utódjaként nyílt meg és keresztelkedett át Sufni G'ART'N-né. Nevében a kert, a *garden* és a művészet, a kultúra, vagyis az *art* fonódik össze, remekül összefoglalva a hely mondanivalóját. Sörpadok, betonkeverő, vetítővászon, csipkés székek, utcanev-táblák és biciklik keverednek a szemünk elé, s az álomszerű illúziókat csak tovább mélyíti a sok-sok világítóttest, a falra hányt székek és újságok hada. A romkocsmák büszkélkedik továbbá egy *Sötétkamra színpaddal* is, melynek deszkáin felolvasószínházat, „irodalomhagyó rendőrt”, könnyűzenei koncerteket és különféle előadásokat is szerveznek. A jegyárak rendkívül egyetemistabarátok, de sok esetben még ettől is eltekintenek. Az aktívabb kapcsolódást kedvelők örömeire csoszásai, dartsozásai, pingpongozásai és meccsnézési lehetőség is adott.

Romkocsmatúránkat egy darabig felfüggesztjük, s hagyunk időt Nektek, hogy eldöntsétek: melyik helyszín lett a legkedvesebb, hová mentek el vagy tértetek vissza legszívesebben. A következő számban folytatódik a móka és kacagás, s egy jéghideg sör mellett tovább nézelődünk a vidéki romkocsmák kínálatában. Addig is: egészségetekre!

Angyél Nóra

Több mint játék

Ezzel a címmel akár egy párkapcsolati kézikönyvet is ajánlhatnék Nektek, de higgyétek el, ez a kiadvány sem kevésbé hasznos. Aki a pedagógusi pálya felé kacsingat, vagy egyéb okból találkozik gyerekekkel, fiatalokkal, jó, ha van a tarsolyában néhány játék, amivel lefoglalhatja és fejlesztheti is őket különböző területeken.

Próbáltam erre a könyvre a lehető legkevésbé elfogultan tekinteni, megtalálni benne az esetleges hibákat – nem sikerült. Nem tudok olyan részt mondani a kötetből, ami ne lenne legalább jó, de még inkább zseniális.

A játékok abc-rendben és témakörök szerint is fel vannak sorolva, emellett sokat segít a további kutatásban, tájékozódásban, hogy ajánlott irodalom listát találunk a könyv végén.

Jól elkülönülnek benne a gyerekeknek és a fiataloknak szánt gyakorla-

tok, méghozzá témakörök szerint (például jégtörő, környezeti nevelést szolgáló, kommunikációs, versengő, képesség- és készségfejlesztő játékok).

Itt nemcsak magát a feladatleírást, illetve a „menetrendet” találjuk meg, hanem az adott játék lehetséges variációit és a biztonsági feltételeket is, valamint egy „névjegyet”, ami a következőket tartalmazza: helyszín, kor, létszám, időtartam, a játék célja, kellékek.

Egyes címek ismerősek lehetnek (Evolúció, Gordiuszi csomó, Inga, Tekeredik a kígyó), míg mások igen csak furcsának tűnhetnek egészen addig, amíg el nem olvassuk a leírást (Faxilofon, HU-TU-TU, Létraszalom, Világháborús gránát).

A kézikönyv egyébként egy Jan Neuman-tanulmány, illetve egy Dusan Martunek és Andy Martin nevével fémjelzett mű alapján készült,

Lohász Cecília és Sőregi Viktória szerkesztésében, a Természetjáró Fiatalok Szövetsége kiadásában.

Könnyen felismerhető, a fehér-almazöld kombináció szinte bántóan rikít a könyvespolcon – anno ezért is akadt meg rajta a szemem a jegyzetboltban. És egyáltalán nem bántam meg, hogy megvettem.

Ajánlom tehát mindenkinek, aki szeret(ne) játszani, szívesen kipróbálna új gyakorlatokat, bővítené saját „adatbázisát”.

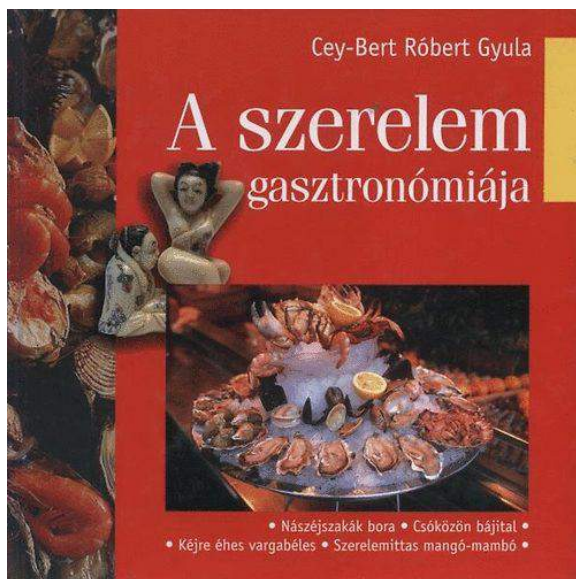
Csiki Réka

A szerelem gasztronómiája

Két okból vettem meg ezt a könyvet. Az egyik az volt, hogy a szerző, Cey-Bert Róbert Gyula tanított, és nagyszerű előadásokat tartott „Távol-Keleti Kultúra és Gasztronómia” témában a főiskolán. A másik: azt hittem, receptek vannak benne. Csak kicsit nyúltam mellé.

A piros színű kötet aztán sokáig pihent a polcomon, hozzá sem nyúltam, aztán túlélte pár költözést és nemrég előkerült újra. Kíváncsi lettem, vajon mit takarnak a borítóra felkerült ételnevek („Csóközön bájital”, „Kéjre éhes vargabéles”), ezért három év után végre kinyitottam a művet.

Az alcímnél már gyanakodhattam volna (A kínai császárok titkos szeretkezési szertartásaitól a nemi potenciát erősítő afrodisziákum-ételek rejtélyes világáig), hogy itt bizony nemcsak receptek lesznek, hanem más „csemegék” is. De még mindig nem sejtettem semmit, naivan belelapoztam.

Először „A tao szeretkezési filozófia hármas harmóniaszabálya” résznél álltam meg. Ekkor tudatosult bennem, hogy nem receptkönyvet tartok a kezemben. Ezután hátralapoztam a tartalomjegyzékhez, tájékozódni.

A könyv első fele a szimbolikai kapcsolatokat, az ősi hagyományokat és

módszer”, illetve, melyek az afrodi-ziákum-szimbólumokban gazdag ételek. Mindezt persze nem kevés „technikai információval” fűszerezi a szerző (így utólag visszagondolni az óráira, hát, elég pikáns, mindenestre akkor az ilyen irányú érdeklődéséből semmit nem éreztünk). Elő-

a filozófiai ismereteket tárgyalja, és csak ezután tér át az ételek elkészítésére, a receptekre.

Az egyes fejezetekből megtudhatjuk, miért kellett tavasszal a császárnak a nép előtt, ünnepélyes ke-
retek között nyilvánosan szeretkeznie, mit jelent a „kung fu

kerül a hosszú élet (és annak egyik lehetséges titka), a jin-jang értékrend, az öt alapíz és az étkezés mint áldozati szertartás is.

Az elméleti bevezetőt követően több mint 70 receptből válogathat a vállalkozó szellemű olvasó, bár hozzá kell tennem, az ételek elkészítése a legtöbb esetben macerás és drága (a különleges hozzávalók miatt).

Miért ajánlom (mégis) ezt a könyvet bárkinek? Mert néhány recept tényleg ötletes és megvalósítható, érdekes kulturális kitekintés a Távol-Keletre, a nyelvezet időként igen-csak szórakoztató (pláne hangosan felolvasva), a nyitottabbak pedig a „technikai tanácsokat” is megfogadhatják.

Csik Réka

Programajánló

Október 16. 21.00

Süteménysütő verseny elődöntő II.

Október 18. 19.00

A kecskeméti *Forrás* folyóirat 2012. július-augusztusi számának bemutatója

Október 25.

Tökgaragó verseny, majd kollégiumi buli

A magyar gazdaság helyzete, gazdaságpolitikai alternatívák sorozat keretében:

November 7. 19.00

Járai Zsigmond előadása: A gazdaság fő kérdései

November 21. 19.00

Kovács Árpád előadása: A költségvetés helyzete, pénzügyek

November 28. 19.00

Szakáli István — Lóránt Károly: Egy lehetséges kitörési pont? A keleti nyitás politikája

Ah! Irigy urak! - A kép túl messze van -

Szóval én nem értek a művészethez, kedves Naplóm! Nem tudok szobrászkodni, se festeni. Maximum a körmeimet, de múltkor az se lett túl csini. Viszont ma az egyik barátnőm, Ági, elrángatott egy absztrakt-szürrealista kiállításra. Vagy, ahogy ő mondja: A kiállításra.

A taxiból kiszállva egy csili-vili épületen a következő feliratot láttam: Fantasy – a lelki szemek optikusa. Kurátor Vincent Fan Hoch. A rendező helyszín okát sajnos nem tudom, igazából elfelejtettem megkérdezni, én, butus. Mindenesetre egész cuki hely ez a Képzetszárnyán Szálló. Lehet, eljövök még ide a jövődöbéli pasimmal. A megnyitón rengeteg művészettel kapcsolatos idegen szót és agyonbonyolított, cizellált, álintellektuális, barokk körmondatot használtak. Márpedig a barokknak most reneszánsza van. Vagy valami ilyesmi. A „Jó estét Hölygeim és Uraim!” köszöntés után alig értettem valamit. Bölcsész vagyok, nem hülye, de volt olyan, hogy minden második szót nem értettem. Volt, hogy minden első. Mellesleg a kurátor pasi egész helyesen nézett ki. Kicsit elmebeteg, de jól. Mint például Johnny Depp bármelyik filmben.

Az imponálás felvezető után mindenki szabadon járhatott a színes

vásznak, fekete-fehér művészi képek, a néhány rövidfilm-vetítés és az installációk között. Még a falra erősített poroltót is megcsodáltuk néhányan és közben próbáltunk rájönni: „Mire gondolt az alkotó? Mi hozta ki belőle ezt az erőteljes színhasználatot? Mit szívott közben?” Választ nem kaptunk és lassan mindenki tovább állt.

Én és Ági a szobroknál és a szerkesztett, vázszerű, legtöbbször hegesztett izéknél kezdtünk. Szerencsére nálam volt az okostelcsim, igaz 15 percig kerestem benne a Jegyzetek alkalmazást, sikeresen megtaláltam, így az érdekesebb alkotásokat le tudtam írni. Csudijól mulattunk például egy rusztikus nőalakon, amely egy férfi testén állt miközben egy törött tükörbe bámult. Ha jól emlékszem, az Ugye szép vagyok? címet viselte.

A szobroknál a paravánokkal berendezett, labirintusszerű teremben csak a jobb oldalon voltak művek. A másik oldalon rövid jellemzések, leírások, adatok, esetleges díjak és a munkáldokás értéke szerepelt, mindegyik a híres, minimalista plakátművész, Arthur Street felajánlott munkája. Az összes az aktuális alkotásra utaló elemekkel volt tele. (Ezt onnan tudom, hogy ez is ki volt írva.

A kiírásra pedig egy idősebb úr hívta fel a figyelmemet.)

A padló is kicsit furi volt. A járólapoknak olyan volt az alakja, mint a nagymamucikám palacsintasütője. Volt kiállítva egy óriási kólás doboz az oldalára fordítva, amiből fogak hullottak ki. Szinte folytak. Nagyon élethűek voltak. Láttam formaldehydes tartályokat mindenféle undi állattalattalattal. Azt hiszem, egész egyszerűen csak Állatkert volt a cím. Meg izét is láttam. Olyan szobrot, amiről tudtam, mit ábrázol. De aztán kijavítottak páran. Azt mondták, hogy ez ilyen átvitt értelmes, „szinte csak művészek érthetik-dolog”. Tanácsuk annyi volt: „Láss a dolgok mögé!” De ott csak a fal volt. Lehet, hogy átvettek?

Lehet, de az élményt nem veszik el. Naplóírás közben nézem a feljegyzéseimet. Volt ott egy tök ari, mindenféle plüssmaciból összevarrt ruhafele. Fekete maci, barna maci, jeges maci, foltos maci, panda maci, koala maci, mosómaci, szemüveges maci, diplomás maci, rózsaszín maci, néhány maci alakú maci és a kedvencem a csillámpónis maci... Kiderült, hogy egy pulcsit akartak csinálni a sok kis mackóból. A megnevezése is csak ennyi volt: Mackófélső.

Tovább sétálva Ágival láttunk néhány elmebeteg dolgot is. Csináltam

róluk egy top 5+1-es listát. Tényleg elég durva.

1. Lakástűzből menekített kanapé, a jobb oldalán diszkréten lehányva.

2. Egy felbontott doboz puding, egy pohár tej és egy tál szilva, amely Az élet születése címet viselte. Ahhoz, hogy meglásd az életet, jó sokáig kellett volna nézni. Állítólag 2-3 napig. Fúj!

3. Összegubancolt vezetékek, de nagyon-nagyon összecsomóztva és rajtuk a hozzájuk illő, kétméteres, preparált csirkebél. Az elektronikus cuccok és számítógépek vezetékeit, kábeleit parodizálta. Jópofa, csak elég undi.

4. Valami azték naptár, ami a világ végét jelzi, de én nem láttam a kijelzőn semmit, se vezeték, amivel hástalanítani lehetett volna. Szóval ez egy apokaliptikusan nagy baromság.

5. Egy piszoár a falon. Néhány becsípett srác használni is akarta. Őket a biztonsági őrök szinte azonnal elvezették a bejárathoz. Igazán megvárhatták volna, amíg meglátjuk a „lényegét”.

+1. Spirálisan csavarodó, pöndördő, bongyorodó, penderedő, összenyomó erő ellenére is újra eredeti formát felvevő fém – puritán szakzóval: a rugó. Ha egy kicsit bonyolultabban fogalmazzák meg, máris művészien hangzik. Igazából bármi, amit művészek állítanak ki, az már művészet?

Végére értem a szoborrengetegnek. Voltak ugyan tetszetősek, csak mindegyik annyira, de annyira drága volt, meg aztán csak a gardróbomban lenne hely, viszont ott a cipőcskéimet tartom. Szépen, katonásan rendbe szedve. Szín, stílus, sarokmagasság és megjelenés szerint sorba pakolva és felettük, mellettük, körülöttük a hozzájuk illő táskáim pofás kis polcokon... Kicsit eltértem a tárgytól. Meg akartam örökíteni a rendet. Végülis öt napig takarítottam a lakásomat. Miután végeztem, vettem magamnak egy üveggel a legújabb Chanel parfümből, a Graduation A-ból, mert megérdemlem. Bocsi, megint elkalandoztam. Visszatérve a kiállításához.

Amúgy, sajnos vagy nem, festményből sokkal több volt, mint szoborból, így nem írtam fel mindet, de még csak töredékét se.

Sajnálkozó pofi A fotókról, fotómontázsokról, photoshopolt képekről és néhány Instagram-os „gyönyörűségről” nem is beszélve. Néhányat messziről kellett nézni, annyira, hogy már nem is láttam rajta a szignót... A kedvencem egy cukiság volt, Ágival le is fotózkodtunk ennél a képnél az egyik helyes teremőrrel. Pocahontas mosómedvéje: Ipiapacs mosómedve. Egy nagy szőröcsomó volt a bokorban indiános harci izé színekkel kipingálva

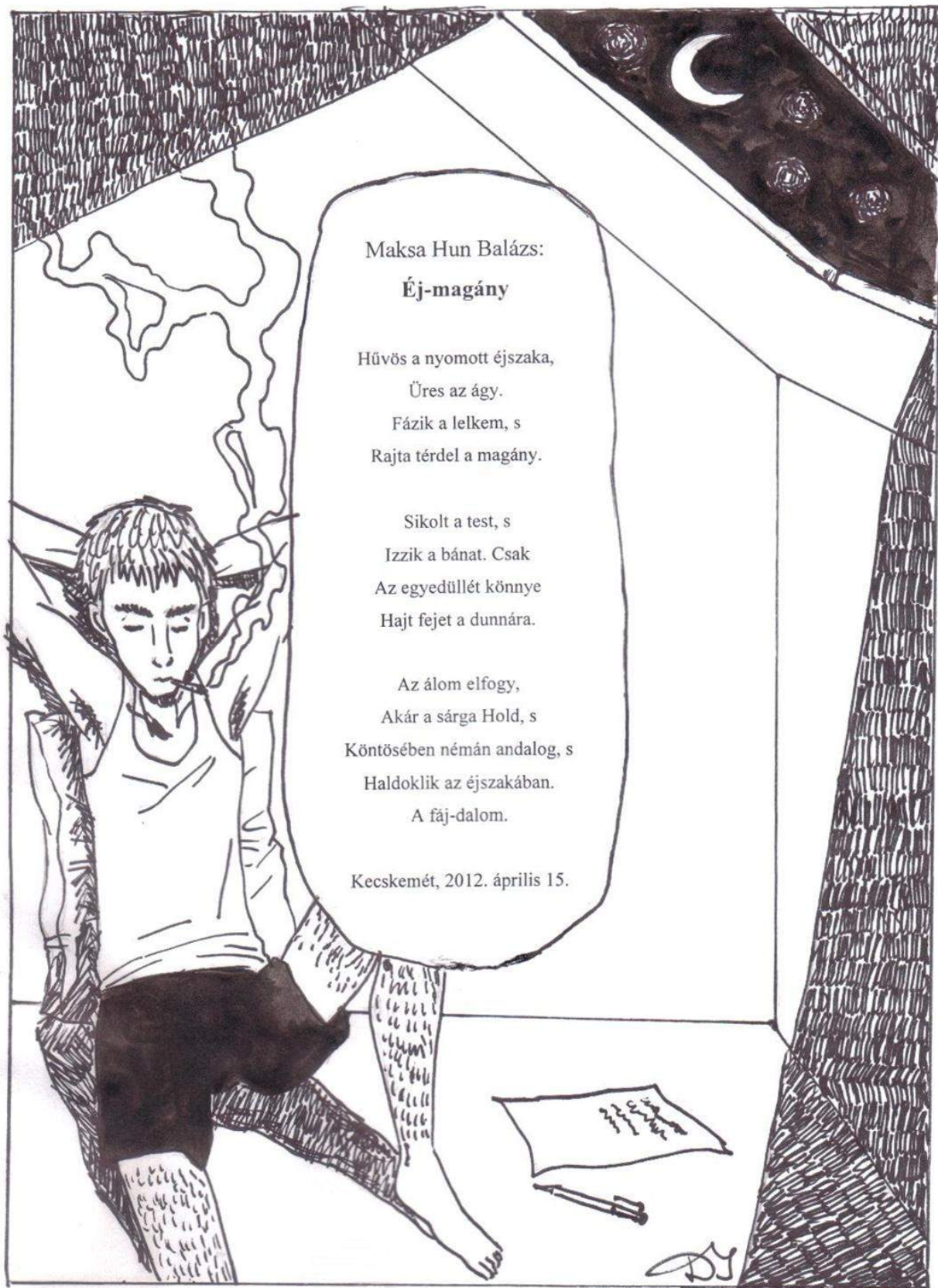
és a buksiján egy apró fejdísz tollakból összekötözve. Hatalmas fekete szeme szinte lyukat égetett a kontaktlencsémbe. Pedig az kár lett volna. Színezett, import üveg, tájánból. A kép valami fröcskölős, pöttyözös technikával készült. Mint ha a festő csak úgy véletlen kiborította volna a festéket a vászonra és azok indokolatlanul indián macivá alakultak.

Dinkának éreztem magam, amikor nem értettem azt a kekizmus stílusirányzatban készült baris festményt, amin épp egy bárány tolt a bevásárló kocsit, miközben akciós müzliszelet után kutatott csipás kis

szemével. Szerintem a készítője szívhatott valami vicceset, mialatt csinálta a művét. Vagy egy zoofil vagy egy emberként reinkarnálódott bárány. Ezt csak a címből gondolom. Ugyanis nagy, kankós, ló betűkkel ez futott keresztül a képen: „Hogyha birka lennénk...” Még helyesen írni sem tud. Vagy egy bohém, hippy, füves, hipster, rocker huligán odahamisította az alkotó nevét a sarokba. Laar Andreas. (Folyt. köv.)

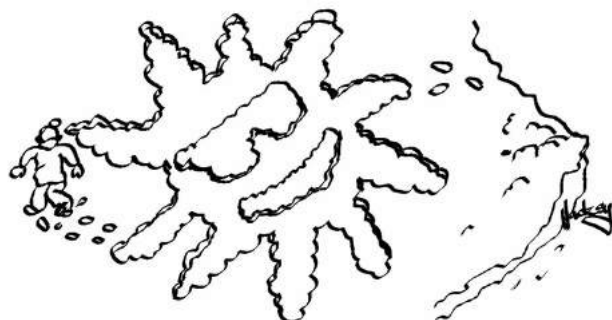
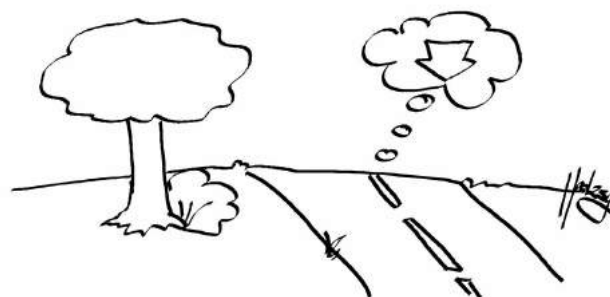
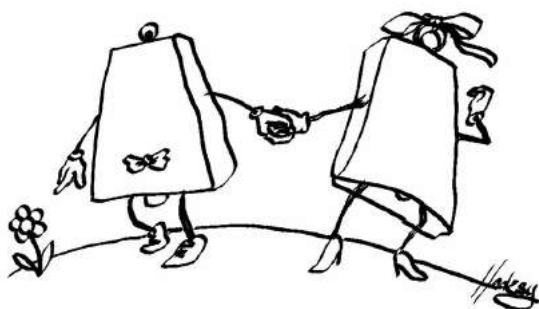
Laar Andreas

Kedves Olvasók!

A Móra Nyúz tanévkezdő számában sem hagyjuk ki az eddig is kedvelt képrejtvényeket. Hadzsy Jani volt olyan kedves, hogy „ex-Mórásként” is ugyanolyan szeretettel küldi Nektek az alábbiakat. ☺

A megfejtéseket a hátsó borítón találjátok. Jó szórakozást!

Hadzsy Jani

Móra Nyúz – a Móra Ferenc Kollégium lapja. Megjelenik 120 példányban, ingyenes terjesztéssel.

Főszerkesztő: Salamon Teodóra

Tördelőszerkesztő: Salamon Teodóra

Olvasószerkesztő: Apjok Vivien

Korrektúra: Salamon Teodóra

Szerzők: Apjok Vivien, Csík Réka, Danyi Ildikó, Dudás Renáta, Harkai György, Heltai Sára, Léber Edina, Lengyel Nóra, Maksa Hun Balázs, Nyerges Ábel, Vidovenyecz Éva

Borítórajj: Danyi Ildikó

Képek, illusztrációk: Apjok Vivien, Danyi Ildikó, Hadzsy János, Heltai Sára, Kiss Máté, Lutz Gábor, Mészáros Zsanett, Nyerges Ábel, Simon Anikó

A további képeket Internetes oldalak segítségével közöltük:

http://1.bp.blogspot.com/-1J0Zg3jsf94/T09sLb9i7ZI/AAAAAAAAAFK8/_4XA5H1fQOQ/s1600/puder_02.JPG;
<http://idezeteklexi.blogspot.hu/>; <http://instant.co.hu/>; http://marvin.bookline.hu/product_images/595/B42515.JPG;
<http://www.pestiside.hu/20100623/kert-watch-2010-grandio-might-be-this-summers-grandest-new-kert/>;
<http://www.rastafest.hu/partners>; http://s05.static.libri.hu/cover/cb/5/735017_5.jpg;

A képrejtvények megfejtései:

1. kolompár 2. útleveél 3. könyvtár 4. hónap